

Warszawa (za)świeci przykładem

wymiana opraw oświetleniowych
i system zdalnego sterowania

Warszawa

Warszawa nocą

Zdjęcie wykonane przez astronautów
Międzynarodowej Stacji Kosmicznej
8 października 2015, o godzinie 18:38 UTC

122 tysiące
opraw oświetleniowych

118 tysięcy
słupów latarni ulicznych

3 tysiące km
ulic do oświetlenia

Warszawa

kiedyś

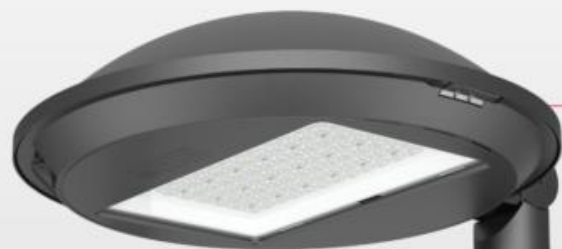
- Brak jednolitego standardu
- Kilkanaście różnych modeli opraw
- Równolegle kilka rodzajów technologii
- Na ulicach również przestarzałe modele sprzed kilkudziesięciu lat
- Niska wydajność przy jednoczesnych wysokich cenach prądu
- Wysoka awaryjność i trudne naprawy

#OŚWIETLENIE

SAVA – oprawa dla Warszawy

ŁATWIEJSZE UTRZYMANIE

szybsza i prostsza wymiana
zużytych elementów oprawy

PRZYJAZNOŚĆ DLA ŚRODOWISKA

ograniczenie emisji szkodliwych substancji
przez wszystkie latarnie – wydzielanie
dwutlenku węgla spadnie
o 30 tys. ton rocznie

OSZCZĘDNOŚĆ

niemal 3 x **mniejsze** zużycie
energii elektrycznej

JASNOŚĆ

ustandaryzowanie temperatury
barwowej oświetlenia (**3000K**)

CZYSTOŚĆ

możliwość ustawienia kierunku
strumienia światła, latarnie
nie będą świeciły po oknach

teraz

Warszawa

OPRAWY „SAVA”

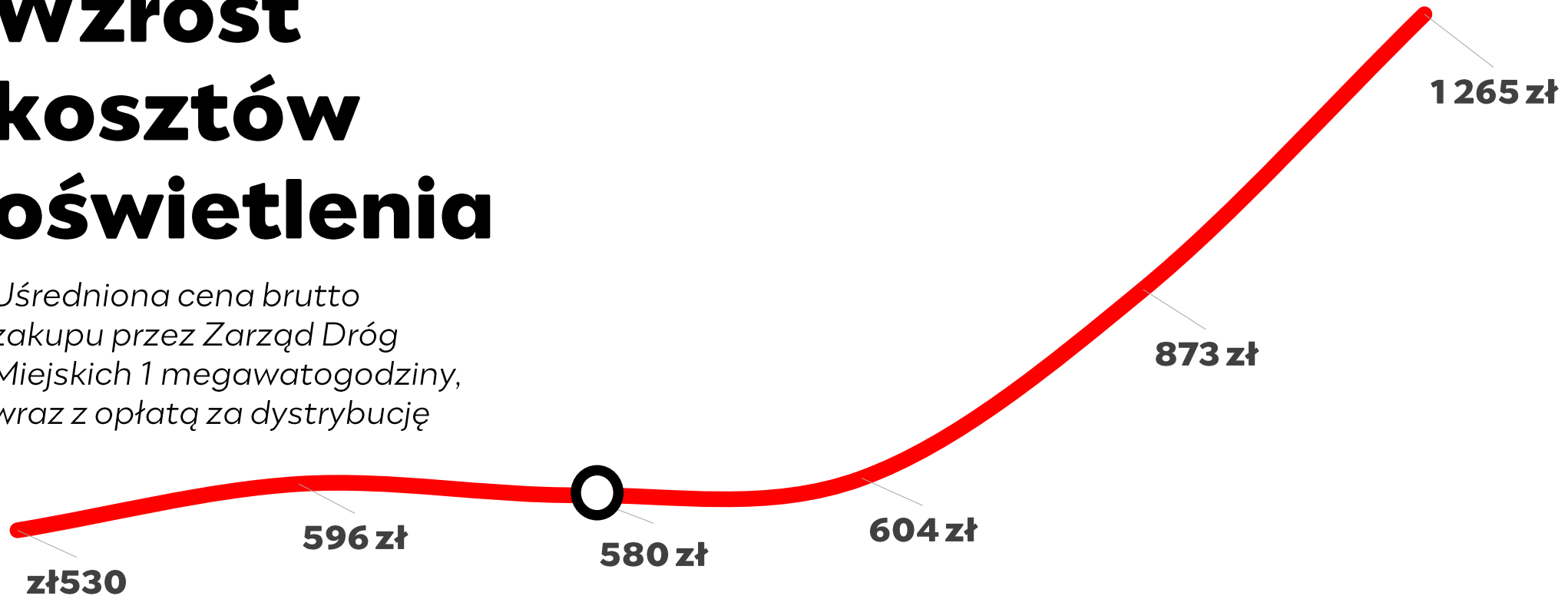
JEDNOLITY STANDARD

**W CAŁYM
MIEŚCIE**

Wzrost kosztów oświetlenia

Uśredniona cena brutto zakupu przez Zarząd Dróg Miejskich 1 megawatogodziny, wraz z opłatą za dystrybucję

Nie wyłączamy latarni, wrzucamy wyższy bieg

Decyzja kierunkowa o masowej wymianie kilkudziesięciu tysięcy opraw oświetleniowych w Warszawie na energooszczędne LED

2018

2019

2020

2021

2022

2023

Warszawa

Warszawa

2018

**16 tys. opraw LED
w całej Warszawie**

2024

**75 tys. opraw LED
w tym 47,7 tys.
modelu SAVVA**

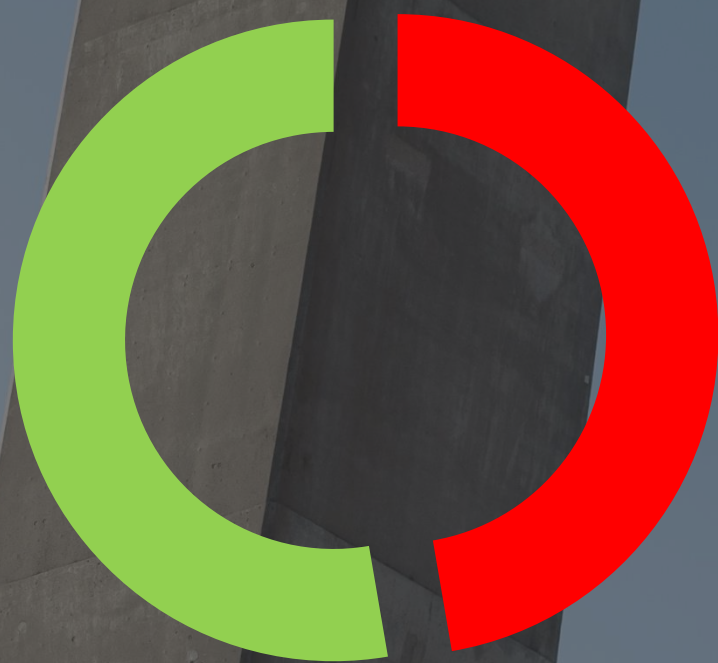

2022-24
47,7 tys.
wymienionych
opraw na SAVY

koniec wymiany
na przełomie
2024/25

koszt wymiany
32 mln zł
jednorazowo

oszczędności
36 mln zł
co roku

Dane finansowe aktualne na bieżący moment.
Oszczędności w skali roku zależne od aktualnych cen energii.
Na koniec szacowany dwukrotny wzrost obu liczb.

efekt 3 milionów drzew

- 1 dorosłe pochłania rocznie ok. **7 kg** Co₂ z atmosfery
- Oszczędność prądu dzięki SAVIE już teraz oznacza redukcję emisji Co₂ o blisko **23 tony** rocznie
- **47 tysięcy** opraw SAVIA wykonuje pod tym względem pracę **3,2 milionów** drzew

Szacuje się, że
w Warszawie rośnie
ok. 9 milionów
drzew

Warszawa

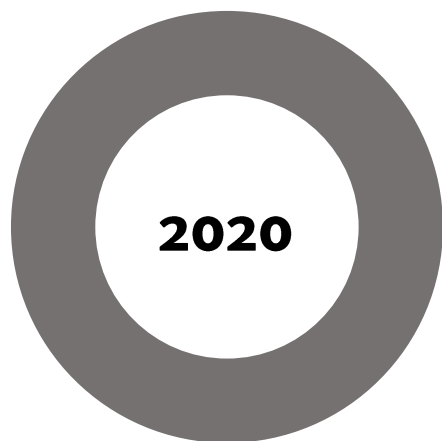

Warszawa

- Przyznanie środków przez Radę Warszawy
- Przeprowadzenie przetargu przez ZDM
- Początek produkcji opraw

Decyzja kierunkowa

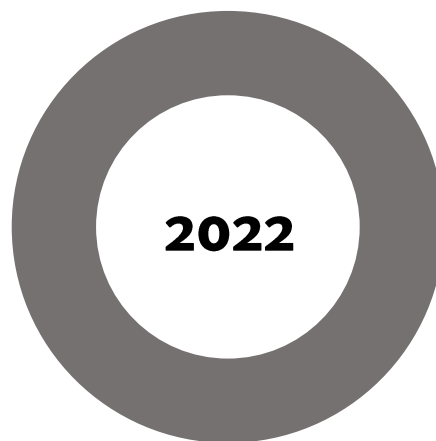
2020

2020-22

Dali Lighting Awards
Wyróżnienie
„Highly commended”

Montaż
pierwszych opraw

2022

marzec
2023

maj
2023

2024

„Najlepiej oświetlona
gmina i miasto”
&
„Najlepsza inwestycja
oświetleniowa”

Zaawansowany
etap wymiany opraw

W przygotowaniu
kolejny ważny krok...

Modernizacja
oświetlenia ulicznego
w Warszawie
- jak zrobić to dobrze?

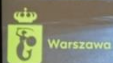

Dwudniowa
konferencja
specjalistyczna
wrzesień 2023

Dzielimy się wiedzą z samorządami w całym kraju...

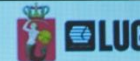
Trzeba mieć plan
pomysł na modernizację
oświetlenia w Warszawie

Warszawa

Jakub Młownik
Wydział Oświetlenia
Zarząd Dróg Miejskich
w Warszawie

wymiar skuteczności

ne zaprojektowanie oprawy
anie dedykowanych układów
ch
anie najwyższej klasy
ntów

o dopracowaliśmy oprawę SAVA?
pecjalny odbłyśnik,
kład optyczny
zszonęj przepuszczalności światła,
sy diody LED,
adprzeciętnej sprawności ($\leq 93\%$)

Warszawa

...i nie tylko

**Wizyta Burmistrza Berlina
w Zarządzie Dróg Miejskich
czerwiec 2023**

**Warszawa świeci
przykładem w Polsce
i wyróżnia się
w skali Europy.**

**Teraz zrobimy
krok w kierunku
#SmartCity
i jeszcze większych
oszczędności energii.**

przetarg na zarządzanie systemem oświetlenia

- poprzedzony został konsultacjami rynkowymi
- zamawiamy usługę na 8 lat
- 120 tys. kontrolerów – na wszystkie latarnie
- szacunkowa wartość – kilkadziesiąt mln zł
- usługa sfinansuje się w dużej mierze z oszczędności, które przyniesie jej wdrożenie

Faktycznie oszczędności zależą od cen energii na przestrzeni najbliższych 8 lat oraz od wprowadzonych dzięki kontrolerom modyfikacji w ustawieniach konkretnych opraw na ulicach.

Warszawa

Jeden z modeli testowych

sterowanie

- natężeniem światła
- czasem działania latarni

monitoring

- zużycia energii
- sprawności opraw

zasilanie

- prąd z latarni 24/7 dla urządzeń zewnętrznych

transmisja

- danych drogą radiową

Warszawa

sterowanie

zdalna kontrola opraw

- łatwa zmiana natężenia światła oraz czasu działania w zależności od miejsc
- dostosowanie do aktualnych warunków pogodowych lub do natężenia ruchu
- większa oszczędność energii
- mniejsze „zanieczyszczenie światłem”

Obecnie latarnie uliczne działają w jednolitym czasie i z taką samą mocą w całej Warszawie. Włączają się ok. 15 minut po zachodzie słońca i wyłączają ok. 15 minut przed świtem.

Zmiana ustawień danej oprawy wymaga zaś pojechania fizycznie na miejsce.

monitoring

zdalny nadzór nad oprawami

- informacja o faktycznym zużyciu energii przez każdy punkt
- automatyczne powiadamianie o awariach
  - szybszy czas reakcji
  - większe bezpieczeństwo

Obecnie podstawą jest bieżąca praca w terenie wykonywana przez firmy konserwujące oświetlenie oraz nadzorujących je urzędników.

Mieszkańcy mogą też zgłaszać problemy za pomocą Centrum Kontakt 19 115.

Warszawa

zasilanie

prąd w latarniach 24/7

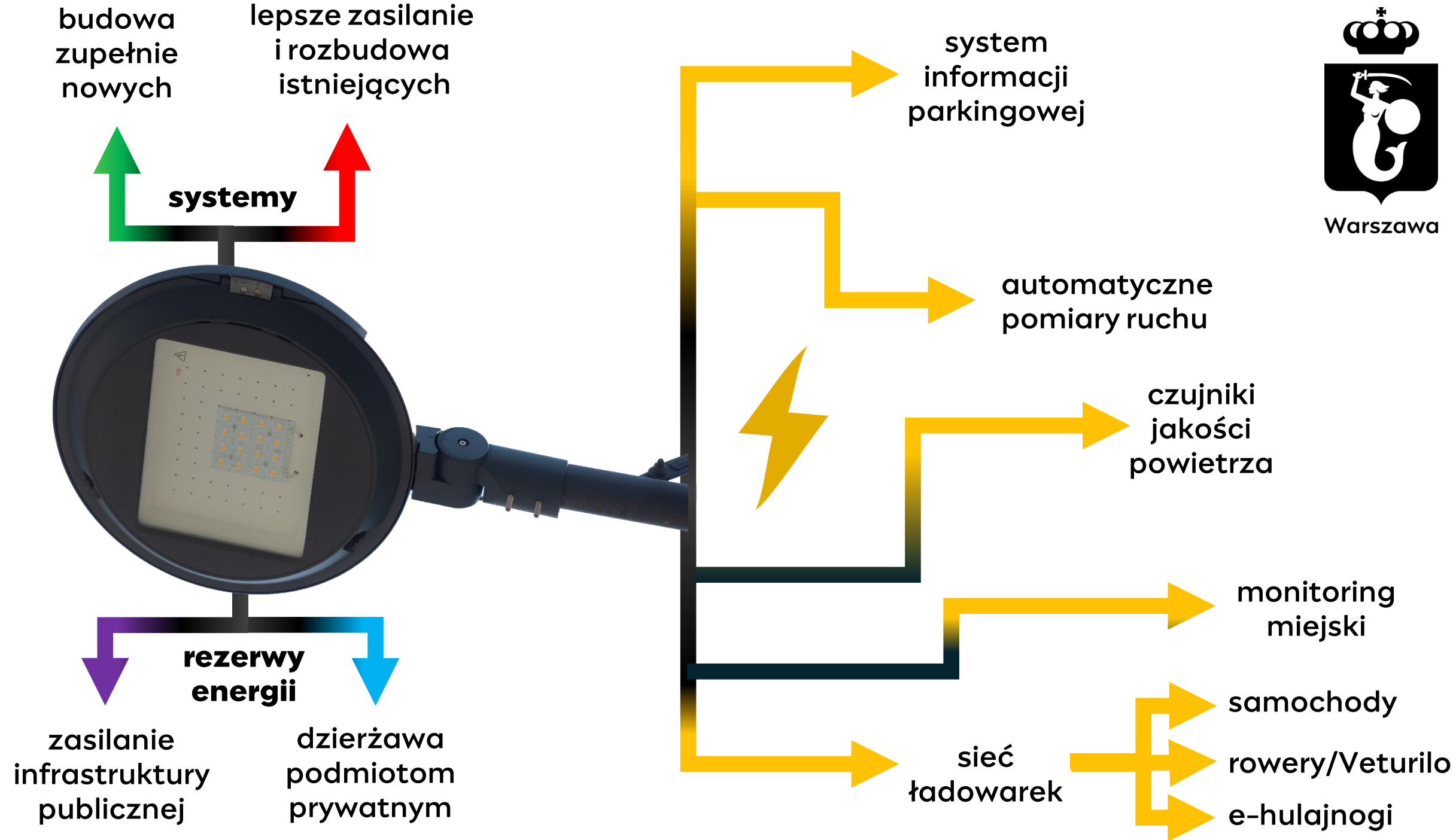
- kilkadziesiąt tysięcy nowych przyłączy prądu wzdłuż ulic w całym mieście
- otwiera cały szereg praktycznych zastosowań #SmartCity

Obecnie latarnie świecą się zawsze, gdy płynie w nich prąd.
Dlatego jest on odcinany za dnia.

Z latarni ulicznych nie można więc na stałe zasilać żadnych innych urządzeń.

Warszawa

transmisja

danych drogą radiową

- przesyłanie danych z urządzeń zamontowanych na latarniach (np. punkt pomiaru ruchu)
- konieczny montaż drugiego kontrolera na wybranej oprawie (od spodu)
- transmisja bezprzewodowa (np. GSM)

#PrzedeWszystkimBezpieczeństwo

Warszawa

2 000
doświetleń

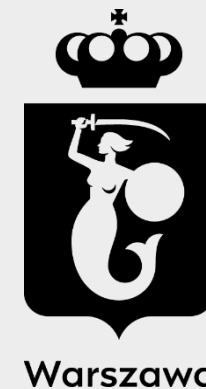
Poprawa
bezpieczeństwa
na przejściach
2018-2023

500 zmian

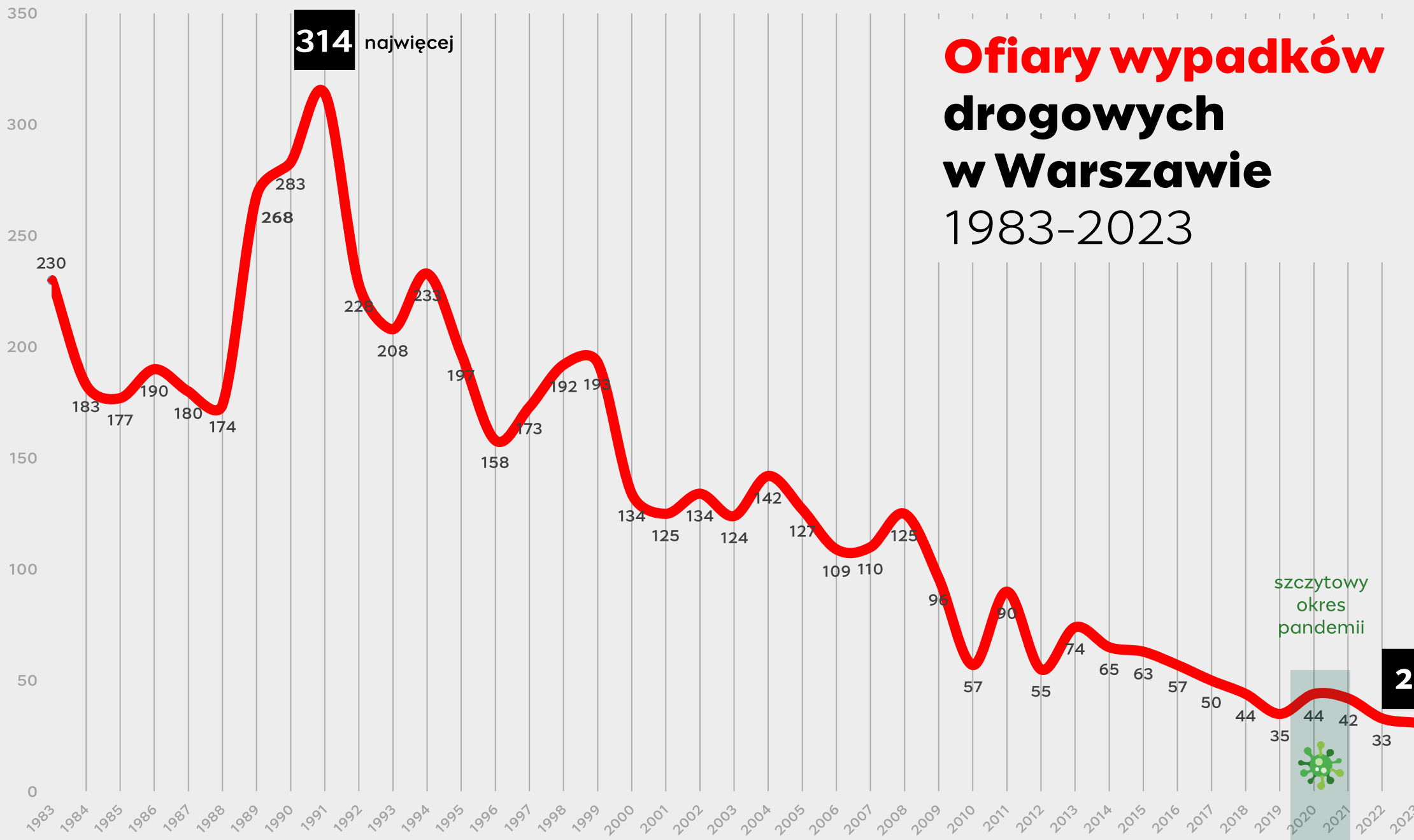
azyle
wyniesienia
progi zwalniające
poprawa widoczności
uspokojenie ruchu etc.

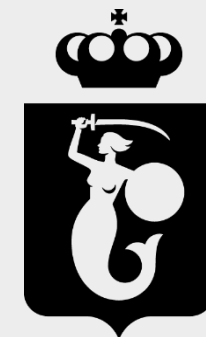

Warszawa

Ofiary wypadków drogowych w Warszawie 1983-2023

źródło: opracowanie Zarządu Dróg Miejskich na podst. danych Komendy Stołecznej Policji.

Warszawa

Piesi jako ofiary wypadków drogowych w Warszawie 2011-2023

najwięcej

56

najmniej

11

Dziękuję za uwagę!

